

Min barndom i Korup.

Af Chr. Nielsen, Møllebakken 9, 5260 Odense S.

Flytningen.

Ti år gammel flyttede jeg i foråret 1933 med mine forældre og to søskende fra Odense ud til Rugårdsvej 467, til det der dengang blev kaldt Korup Mark.

Det var en ældre stråttækt ejendom uden indlagt lys eller vand. Vandet skulle hentes ved en brønd ude i gården, og toilettet var af den gammeldags type med en spand, og når mørket faldt på tændte vi petroleumslamperne.

Det var en helt anden hverdag for os alle der hidtil havde boet i parcelhus i Odense.

Både huset og jorden var meget forsømt. Jeg husker at jorden var helt tilgroet med kvikker der nu blev harvet op og sat i stakke for at formulde.

Der var ikke meget plads i det lille stuehus, så i den ene længe ud mod vejen blev der til min bror og jeg indrettet et værelse med adgang fra køkkenet.

Vi fik nu et par køer, kalve, høns, duer, ænder, gæs og en gris, og da min far arbejdede på Odense Station med skiftende arbejdstider, måtte vi børn hjælpe med de mange små daglige opgaver.

Om foråret når roerne skulle tyndes ud, kravlede vi på vore knæ, for det var den største plante der skulle stå tilbage i rækken. Min søster kunne ikke

se forskel på kålroer og agerkål, og måske var hun den klogeste for hun blev fritaget.

Når kornet skulle høstes slog far det af med en le og vi skulle binde op. Når det så var tørt, blev det kørt hjem og sat i hæs bag huset.

Dengang var det almindeligt, at børnene på de mindre landbrug måtte hjælpe til med det daglige arbejde, så selvom vi kun gik i skole hver anden dag var der ikke megen frihed.

Jeg husker at jeg som tolvårig hentede en hest med pålagt seletøj i Hole Skov. Jeg skulle ride den hjem og skrælle-pløjede vores mark, men når der var en sten hoppede ploven op, og da jeg ikke kunne trække ploven tilbage, måtte jeg vende hesten for at fortsætte. Jo vi fik som børn lov til meget.

Rytterskolen.

De første år jeg gik i skole var der altid mange at følges med. Præstevejen var dengang øde, der var kun gården Sofiedal oppe ved landevejen og Fattighuset nede ved skolen.

I Fattighuset boede dengang en mand som vi drenge kaldte Jørgen Loppe og i den anden lejlighed en familie som jeg husker havde børn.

I skolen var der en forgang hvor vi skulle sætte vore træsko eller støvler i reolen og iføre os sivsko eller kludesko. De sidste var med en sort overdel og såler af brugte cykeldæk.

Skolestuen var i samme bygning som privaten, men adskilt af to døre og nu og da skete det at vi under en time kunne høre en svag banken fra døren til privaten, så blev vi sat til at synge en sang med mange vers, hvorefter lærer Larsen forsvandt ind i privaten, men når vi hørte dør nummer to

Rugårdsvej 467

blive lukket stoppede sangen og når han kom tilbage med violinen under hagen spurgte han overrasket om vi allerede var færdige, hvortil vi svarede ja.

I skolestuen var der fire rækker dobbelte skolepulte med et blækhus i midten. To rækker til piger og to til drenge.

Bag katederet hang tavlen, hvor der på en hylde lå et spanskrør. Det blev brugt til afstraffelse med tre slag i bagdelen.

Vi gik i skole hver anden dag. Fjerde og femte klasse den ene dag og sjette og syvende den anden. Der var kun en lærer, nemlig lærer Larsen, "Lasse" som vi drenge omtalte ham, var en alvorlig og lidt streng karseklippet mand, næsten aldrig med et smil eller et venligt ord.

Vi begyndte dagen med morgensang hvortil læreren spillede violin, og ved det mindste tegn på uro fik vedkommende et rap med violinbuen og det skete en gang buen sprang og de hvide hestehår flagrede rundt.

Engang efter morgensangen i sjette eller syvende klasse, spurgte lærer Larsen om der var nogle af vi drenge der kunne grave have, hvilket vi jo alle kunne, og så blev to sat til at grave og to andre skulle gøre rent ved hønsene og samle æg ind.

Der hørte jo landbrug til skolen og ude bag ved var der stråttækte bygninger til lade og fjerkræ og afskærmet bag et plankeværk var der også tre-fire toiletter.

Jeg havde gået på Vestre Skole inde i Odense og var lidt længere fremme, så de første år var det let at følge med. Vi var placeret efter alder og de fire øverste og dermed ældste, skulle rette dem bagved. Det var med at stå på god fod hos dem, men for to øre kunne man få fejlen rettet uden lærer Larsens medvirken, men næste dag var prisen den dobbelte og så videre.

Engang var en dreng kommet til at skylde to kroner og nu kunne han ikke betale, og så kom det jo frem at han var elendig til stavning og læreren gav ham en ordentlig overhaling, nu skulle han virkelig tage sig sammen og ikke stå der og hælde vand ud af ørene, men lige meget hvad vi blev udsat for, klagede vi hverken til læreren eller hjemme.

Jeg udnyttede også forholdene lidt og brugte eksempler fra regnebogen og tog resultatet fra facitlisten, for ingen kontrollerede hvordan jeg var kommet frem til resultatet.

Når eksamenstiden nærmede sig var vi alle nervøse og spændte. Så kom skolekommissionen med præsten som formand og han ville altid høre hvor dygtige og søde vi var.

Vi havde ikke megen kontakt med pigerne i det daglige, men det var min opfattelse at de var mere seriøse med skolearbejdet.

Den sidste skoledag blev vi inviteret ind i privaten hos lærerparret, og her mødte vi en helt anden lærer, han var både smilende og venlig og vi blev budt på kaffe og kage, samt lidt at ryge på.

Piraterne og Hundene.

I sjette og syvende klasse dannede en syv-otte af de største og stærkeste drenge en gruppe der kaldet sig Piraterne og vi andre drenge kaldte os for Hundene.

I frikvartererne opholdt Piraterne sig mest nede ved toiletterne. De havde lavet nogle hjelme og sværd af træ, men det viste sig at når de blev ramt med hjelmen på hovedet var det meget ubehageligt og det blev derfor også et redskab til afstraffelse.

Rytterskolen en vinterdag

Der var i det daglige en konflikt mellem Piraterne og Hundene og når jeg så dem udenfor skoletiden råbte jeg efter dem men det synes lederen ikke om, hvorfor jeg blev slæbt i forhør og idømt 5 slag med hjelmen på hovedet.

Ved det første slag skreg jeg så højt at en råbte holdt og stoppede det med ordene: Han dør sku! Under et andet håndgemæng blev jeg mast op mod væggen med en hånd på halsen. Da var der også en der råbte; Holdt; Stop han er helt blå i hovedet.

Efter det tog jeg min cykel og kørte hjem.

Vi var alle interesseret i deres vilde projekter med at sætte toiletterne under vand, hvilket var umuligt, eller fylde toiletspandene op med sten.

Det skete også at når en af pigerne havde været på toilettet, bandt drengene kjolen sammen over hovedet på hende, hvorefter hun måtte hen til veninderne for at få hjælp.

Det var lidt underligt at ingen fortalte om det til læreren.

Konfirmationsforberedelse.

Præstegården var en trelænget gård med et stort stuehus med mange værelser. I gavlen var der nedgang til kælderen og her stod pastor Wellejus og modtog os og sammen gik vi ned i det halvmørke rum. Her stod tre lange bænke uden rygstød til os og foran en stol til præsten.

Det var en nem overhøring for præsten kunne næsten ikke høre. Når vi fik et spørgsmål svarede han altid selv på det, blot vi gjorde tegn til at svare.

Konfirmandhold 1936

Den sidste gang vi var til forberedelse før konfirmationen, blev vi budt op i stuen hvor vi stående fik en lille kop chokolade med kage til, og der var ingen der sagde ja tak til endnu en kop. Vi synes det var for fint og ligesom hos de kongelige og tænkte kun på at komme ud.

Præsten og skolelæreren havde dengang høj status i sognet. Når vi mødte dem på vejen skulle vi tage huen af og bukke, også når præsten kom kørende i sin høje gamle Ford.

Om vinteren når der var meget sne, blev vejen fra præstegården ned til Rydså ryddet af mænd fra Korup og videre op af nogle fra Ubberud, og så kunne man se det flotte syn, når præsten i kane, med hesten i let trav og med dækken og bjældeklang køre til kirke i Ubberud.

Fritiden.

Om sommeren legede jeg meget med børnene der boede i Hole Skov.

Vi kendte alle skovens parceller og vi fiskede og badede i Rydså. Der var mange fisk i åen dengang, og særligt spændende var det at bade ved Søbakkegårds badested. Her var både badebro og et dybt hul, men vi vidste godt det var forbudt, så vi satte vagt ud, men blev alligevel overrasket af ejeren proprietær Heje og måtte love ikke at komme mere.

Om vinteren kom jeg meget på kælkebakken i skoven, men om søndagen var bakken forbeholdt Odenseanere sagde kroejer Hansen, men det overhørte jeg.

Jeg synes at der dengang var mere frost og sne. Vi børn havde altid frost i tærne, og for at vi kunne falde i søvn om aftenen, skulle vi altid løbe en tur med bare fødder ude i sneen inden vi skulle i seng.

I Trøstrup var et nedlagt hønsehus lavet om til sløjdlokale. Her kunne vi drenge arbejde med træ og løvsavarbejde, og ved sæsonens afslutning blev de færdige arbejder udstillet på Slukefter Kro. Her kunne de heldige få en præmie, men alle fik et diplom.

Ville man tjene nogle penge, kunne man omdele aviser eller et blad i fritiden, eller rejse kegler på kroen.

Jeg skulle altid hjælpe vores genbo Niels Nielsen, både når der skulle tækkes, tærskes eller rives langhalm. Daglønnen var to kroner, og de skulle direkte i sparebøssen, lommepenge var der ikke noget der hed.

Engang jeg hentede Familie Journalen til mor havde jeg fået en krone med, og de fem og tres øre jeg havde fået tilbage brændte i min lomme i to dage, inden mor rykkede for pengene. Jeg undskyldte med, at jeg havde glemt dem i lommen.

Mælkedreng i Korup.

Dagen efter min konfirmation blev jeg mælkedreng hos vognmand Kristian Pedersen. Ugelønnen var seks kroner og om sommeren kørte vi også om søndagen. Ruten gik fra mejeriet ned gennem Korup, Trøstrup og tilbage ad Rugårdsvej. Vi medbragte smør, sød, kærne og skummetmælk i store spande hvorfra man kunne tappe.

Nogle måneder senere overtog købmand Hansen turen, og jeg fik en lille lønforhøjelse til en krone om dagen.

Jeg husker en episode fra mælketuren hvor to ældre damer i Villestofte som dagligt fik en halv liter sød, pludselig en dag også ville have en halv liter kærne. Den hentede jeg på vognen, men da jeg kom tilbage ville de også have et halvt pund smør. Det hentede jeg også til dem og så lovede de mig en ekstra skilling til jul for alt det renderi. Det fik jeg også, hele to ører. Jo, dengang var det også svært at følge med tiden.

Et andet sted på ruten skulle jeg åbne et vindue og hælde to liter sød op i et fad der stod på bordet, og straks sprang der tre katte op og begyndte at drikke, men jeg skubbede dem ned fra bordet, og bag efter kom jeg i tanke om, at mælken måske var til dem.

Når vi kørte ned af vejen til Villestofte Station skulle købmand Hansen ofte på stationen, som dengang også var posthus. Jeg skulle nu selv handle og køre bilen frem, til stor forfærdelse for nogle damer, der mente at den knægt burde meldes.

Da jeg var omkring femten år hørte jeg gennem en kammerat, at inde på Skandinavisk Gummi Kompagni kunne man få atten kroner om ugen, og dengang var ugen på otte og fyrrer timer. Jeg søgte og fik arbejdet, og var der i otte år.

Chr. Nielsen

Rytterskolen som den ser ud i dag